

# **Teste pentru admiterea în profesia de grefier**

elaborate de către practicieni ai profesiei  
pe baza tematicii concursurilor organizate  
de către Școala Națională de Grefieri și de către  
curțile de apel și parchetele de pe lângă acestea

**Coordonatori:**

**Cătălin Trăistaru  
George Mirel Pîrvu**

**Autori:**

**Ramona Butnaru  
Ana Chelu  
Elena Mihaela Dinescu  
Lăcrămioara Rusu Cipiniuc**

## Cuprins

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Partea I. Drept procesual penal .....</b>                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>1</b>   |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 1          |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 43         |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                                                                                                            | 51         |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 61         |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                                                                                                                    | 68         |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 86         |
| <b>Partea a II-a. Drept procesual civil .....</b>                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>93</b>  |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 93         |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 161        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                                                                                                            | 173        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 185        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                                                                                                                    | 194        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 215        |
| <b>Partea a III-a. Organizare judiciară .....</b>                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>225</b> |
| <b>III.1. Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară .....</b>                                                                                                                                                                                                                                  | <b>225</b> |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 225        |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 239        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                                                                                                            | 242        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 243        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                                                                                                                    | 244        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 247        |
| <b>III.2. Legea nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate<br/>        al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea<br/>        și al personalului care funcționează în cadrul Institutului<br/>        Național de Expertize Criminalistice .....</b> | <b>249</b> |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 249        |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 274        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                                                                                                            | 278        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 279        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                                                                                                                    | 280        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 287        |

|                                                                                                                                                                                                         |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>III.3. Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești din data de 17 decembrie 2015, aprobat prin Hotărârea nr. 1375/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii .....</b> | <b>289</b> |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                    | 289        |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                     | 305        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                              | 308        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                     | 310        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                      | 312        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                     | 316        |

|                                                                                                                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>III.4. Regulamentul de ordine interioară al parchetelor din data de 14 noiembrie 2019, aprobat prin Hotărârea nr. 947/2019 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii .....</b> | <b>318</b> |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                       | 318        |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                        | 328        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                 | 330        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                        | 332        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                         | 333        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                        | 335        |

|                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>III.5. Hotărârea nr. 145 din 26 aprilie 2005 a Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea Codului deontologic al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea .....</b> | <b>336</b> |
| A. Teste grilă .....                                                                                                                                                                                                                               | 336        |
| A. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                | 342        |
| B. Întrebări de verificare a cunoștințelor teoretice .....                                                                                                                                                                                         | 343        |
| B. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                | 345        |
| C. Afirmații adevărate/false .....                                                                                                                                                                                                                 | 346        |
| C. Răspunsuri .....                                                                                                                                                                                                                                | 348        |

|                           |            |
|---------------------------|------------|
| <b>Bibliografie .....</b> | <b>349</b> |
|---------------------------|------------|

## Partea I

### Drept procesual penal

#### A. Teste grilă

*Notă: fiecare grilă are unul sau maximum două răspunsuri corecte.*

#### I. Partea generală

##### §1. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale

###### 1. În procesul penal se exercită următoarele funcții judiciare:

- a) funcția de urmărire penală, funcția de dispoziție asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală, funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată, funcția de judecată;
- b) doar funcția de urmărire penală, funcția de judecată;
- c) doar funcția de urmărire penală, funcția de verificare a legalității trimiterii ori netrimiterii în judecată.

###### 2. Cu referire la funcțiile judiciare:

- a) în exercitarea funcției de urmărire penală, procurorul și organele de cercetare penală strâng probele necesare pentru a se constata dacă există sau nu temeiuri de trimitere în judecată;
- b) în desfășurarea aceluiași proces penal, exercitarea unei funcții judiciare în niciun caz nu este compatibilă cu exercitarea unei alte funcții judiciare;
- c) asupra legalității actului de trimitere în judecată și a probelor pe care se bazează acesta, precum și asupra legalității soluțiilor de netrimitere în judecată se pronunță judecătorul de drepturi și libertăți, în condițiile legii.

###### 3. Presumpția de nevinovăție presupune că:

- a) orice persoană este considerată vinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală, chiar nedefinitivă;
- b) orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă;
- c) nicio persoană nu poate fi urmărită sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni atunci când față de acea persoană s-a pronunțat anterior o hotărâre penală definitivă cu privire la aceeași faptă.

###### 4. Organele de urmărire penală:

- a) au obligația de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei;

- b) nu sunt obligate să strângă probe în favoarea suspectului sau inculpatului;
- c) sunt sancționate în cazul în care resping sau nu consemnează cu rea-credință probele propuse în favoarea suspectului sau inculpatului.

**5. Organele de urmărire penală au obligația:**

- a) de a asigura, pe bază de probe, aflarea adevărului cu privire la faptele și împrejurările cauzei, precum și cu privire la persoana învinutului;
- b) de a strânge și de a administra probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului;
- c) de a desfășura doar urmărirea penală, cu respectarea garanțiilor procesuale și a drepturilor părților sau a subiecților procesuali.

**6. Principiul *ne bis in idem* presupune că:**

- a) părțile și subiecții procesuali principali au dreptul de a se prezenta în persoană în fața instanței sau de a fi asistați de avocat;
- b) nicio persoană nu poate fi urmărită sau judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni atunci când față de aceea persoană s-a pronunțat anterior o hotărâre penală definitivă cu privire la aceeași faptă, chiar și sub altă încadrare juridică;
- c) orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în termen optim și previzibil, de către o instanță imparțială.

**7. În ceea ce privește dreptul la libertate și siguranță:**

- a) orice persoană arestată are dreptul să fie înștiințată în termen de 3 zile de la dispunerea măsurii asupra motivelor arestării sale;
- b) orice persoană față de care s-a dispus în mod legal, în cursul procesului penal, o măsură privativă sau restrictivă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege;
- c) orice măsură privativă sau restrictivă de libertate se dispune în mod excepțional și doar în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

**8. Limba oficială în procesul penal este:**

- a) limba română;
- b) limba maternă a părților;
- c) atât limba maternă, cât și limba română, după caz.

**§2. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal**

**2.1. Acțiunea penală**

**9. Acțiunea penală:**

- a) se pune în mișcare prin actul de inculpare prevăzut de lege;
- b) în cursul urmăririi penale, se stinge prin clasare sau renunțare la urmărirea penală, în condițiile prevăzute de lege;
- c) poate fi disjunctă când soluționarea acesteia determină depășirea termenului rezonabil de soluționare a acțiunii civile.

**10. Acțiunea penală:**

- a) în cursul urmăririi, se stinge numai prin clasare;
- b) poate fi exercitată când a intervenit amnistia;
- c) nu poate fi pusă în mișcare când nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea.

**11. Acțiunea penală:**

- a) se stinge numai prin clasare în cursul urmăririi penale, în condițiile prevăzute de lege;
- b) nu poate fi pusă în mișcare, iar, când a fost pusă în mișcare, nu mai poate fi exercitată dacă există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege;
- c) se stinge în cursul judecății doar prin rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de achitare și încetare a procesului penal.

**12. În cursul urmăririi penale, acțiunea penală se stinge:**

- a) prin clasare;
- b) prin achitare;
- c) prin încetarea procesului penal.

**13. Suspectul poate cere continuarea procesului penal:**

- a) în caz de amnistie;
- b) în caz de grațiere;
- c) în caz de existență a unei cauze de nepedepsire sau de neimputabilitate.

**2.2. Acțiunea civilă****14. Acțiunea civilă:**

- a) nu se poate, în nicio situație, exercita în cursul procesului penal;
- b) se poate exercita în cursul procesului penal de către persoana vătămată, inculpat, persoana responsabilă civilmente;
- c) are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

**15. Acțiunea civilă:**

- a) se exercită de către reprezentantul legal sau de către procuror în numele persoanei vătămate, atunci când aceasta este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă;
- b) se soluționează în cadrul procesului penal, chiar dacă, prin aceasta, se depășește durata rezonabilă a procesului;
- c) care are ca obiect tragerea la răspundere civilă a inculpatului și părții responsabile civilmente, exercitată la instanța penală sau la instanța civilă, nu este scutită de taxa de timbru.

**16. Constituirea ca parte civilă:**

- a) se face fără indicarea probelor;
- b) se poate face în tot cursul procesului;
- c) în cazul în care se face oral, organele judiciare au obligația de a consemna aceasta într-un proces-verbal sau, după caz, în încheiere.

**17. Acțiunea civilă care are ca obiect:**

- a) tragerea la răspundere civilă a inculpatului, exercitată la instanța penală ori civilă, se timbrează conform legii civile;
- b) tragerea la răspundere civilă a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei nu poate fi exercitată în procesul penal;
- c) tragerea la răspundere civilă a inculpatului și a părții responsabile civilmente, exercitată la instanța penală sau la instanța civilă, este scutită de taxa de timbru.

**18. Introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc:**

- a) la cererea părții îndreptățite, potrivit legii civile, până la începerea cercetării judecătorești;
- b) din oficiu, până la începerea cercetării judecătorești;
- c) la cererea părții îndreptățite, potrivit legii penale, până la terminarea cercetării judecătorești.

**19. Partea civilă:**

- a) nu poate reveni asupra renunțării la pretențiile civile formulate și nu poate introduce acțiune la instanța civilă pentru aceleași pretenții;
- b) în cursul procesului penal, are drepturile prevăzute de lege pentru inculpat;
- c) este persoana vătămată care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal.

**20. Disjungerea acțiunii civile:**

- a) presupune că acțiunea civilă este soluționată de către instanța civilă;
- b) se dispune de către instanță, doar din oficiu;
- c) se dispune printr-o încheiere care este definitivă.

**§3. Participanții în procesul penal****3.1. Dispoziții generale****21. Sunt organe judiciare:**

- a) procurorul, judecătorul de cameră preliminară, organele de cercetare penală;
- b) instanțele judecătorești, avocatul, judecătorul de drepturi și libertăți;
- c) organele de cercetare penală, procurorul, expertul.

**22. În cadrul procesului penal, părțile sunt:**

- a) suspectul, inculpatul, partea civilă;
- b) inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente, procurorul;
- c) subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară.

**23. Sunt părți în procesul penal:**

- a) suspectul, persoana vătămată, partea civilă;
- b) inculpatul, partea responsabilă civilmente, martorul;
- c) inculpatul, partea civilă, partea responsabilă civilmente.

**24. Sunt subiecți procesuali principali:**

- a) inculpatul și persoana vătămată;
- b) persoana vătămată și partea responsabilă civilmente;
- c) suspectul și persoana vătămată.

**25. În procesul penal:**

- a) procurorul nu realizează activitate judiciară;
- b) avocatul este organ judiciar;
- c) subiecții procesuali principali au aceleași drepturi și obligații ca și părțile, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora.

**26. În procesul penal, persoana vătămată:**

- a) este subiect procesual principal;
- b) are calitate de parte;
- c) este partea împotriva căreia se exercită acțiunea civilă.

**27. În cadrul procesului penal, suspectul:**

- a) este unul dintre subiecții procesuali principali;
- b) are aceleași drepturi ca și partea vătămată;
- c) devine inculpat când se dispune începerea urmăririi penale.

**28. Suspectul:**

- a) este subiect procesual principal, alături de persoana vătămată;
- b) nu are aceleași drepturi și obligații ca și părțile;
- c) este partea care exercită acțiunea civilă.

**29. Agentul procedural și organele speciale de constatare sunt:**

- a) subiecți procesuali principali;
- b) organe speciale ale statului care realizează activitatea judiciară;
- c) subiecți procesuali.

**30. Sunt subiecți procesuali:**

- a) numai inculpatul, partea civilă, martorul;
- b) martorul, expertul, interpretul;
- c) numai suspectul, inculpatul, martorul, expertul, interpretul.

**3.2. Competența organelor judiciare****31. Tribunalul:**

- a) judecă în primă instanță toate infracțiunile, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;
- b) soluționează conflictele de competență ivite între judecătorii, chiar dacă nu sunt în circumscripția sa;
- c) militar judecă în primă instanță toate infracțiunile comise de militari până la gradul de colonel inclusiv, cu excepția celor date de lege în competența altor instanțe.

**32. Curtea Militară de Apel judecă în primă instanță:**

- a) infracțiunile de înaltă trădare;
- b) infracțiunile săvârșite de generali;
- c) infracțiunile săvârșite de militari până la gradul de colonel inclusiv, cu excepția celor date de lege în competența altor instanțe.

**3.3. Dispoziții speciale privind competența instanțelor judecătorești****33. Reunirea cauzelor este obligatorie:**

- a) în cazul concursului formal de infracțiuni;
- b) când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană;
- c) când la săvârșirea unei infracțiuni au participat două sau mai multe persoane.

**34. Reunirea cauzelor:**

- a) se dispune printr-o încheiere care poate fi atacată cu recurs în termen de 48 de ore;
- b) este obligatorie în cazul infracțiunii continuate, al concursului formal de infracțiuni sau în orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune;
- c) se poate dispune dacă prin aceasta nu se întârzie judecata, când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană.

**35. Instanța poate dispune reunirea cauzelor:**

- a) în cazul infracțiunii continuate, al concursului formal de infracțiuni și în orice alte cazuri când una sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune;
- b) când la săvârșirea unei infracțiuni au participat două sau mai multe persoane;
- c) în cazul infracțiunii continuate sau în orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune.

**36. Competența:**

- a) judecării cauzelor reunite rămâne dobândită chiar dacă pentru fapta sau pentru făptuitorul care a determinat competența unei anumite instanțe s-a dispus disjungerea sau încetarea procesului penal ori s-a pronunțat achitarea;
- b) revine instanței militare dacă dintre instanțe una este civilă, iar alta este militară;
- c) revine instanței sesizate cu judecarea unei infracțiuni, chiar dacă, după schimbarea încadrării juridice, infracțiunea este de competența instanței superioare.

**37. Reunirea cauzelor:**

- a) se poate dispune numai din oficiu;
- b) nu se poate dispune în fața instanței de apel;
- c) se dispune de către instanță prin încheiere care poate fi atacată numai odată cu fondul.

**38. Nu este supusă niciunei căi de atac:**

- a) încheierea prin care judecătorul de drepturi și libertăți soluționează plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar;
- b) hotărârea de declinare a competenței;
- c) încheierea prin care instanța ierarhic superioară comună se pronunță asupra conflictului de competență.

**39. În cazul conflictului de competență:**

- a) sesizarea instanței ierarhic superioare comune se poate face numai de procuror;
- b) pozitiv, judecata nu se suspendă până la soluționarea acestuia;
- c) instanța care și-a declinat competența ori care s-a declarat competentă cea din urmă ia măsurile și efectuează actele ce reclamă urgență.

**3.4. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară****40. Judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale:**

- a) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată;
- b) dispune încuviințarea perchezițiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii;
- c) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală.

**41. Judecătorul de drepturi și libertăți:**

- a) verifică legalitatea trimiterii în judecată de către procuror;
- b) nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac;
- c) poate dispune luarea măsurii controlului judiciar pe cauțiune când respinge propunerea de luare a măsurii arestării preventive.

**42. Judecătorul de drepturi și libertăți:**

- a) este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau alte sesizări privind măsurile asigurătorii;
- b) este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, în cursul judecății, sesizări privind măsurile preventive;
- c) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată.

**43. Judecătorul de cameră preliminară:**

- a) este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează cererile privind procedura audierii anticipate;
- b) nu poate verifica legalitatea administrării probelor sau a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;
- c) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală.

**44. Judecătorul de cameră preliminară are următoarele competențe:**

- a) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată;
- b) soluționează cererile privind măsurile de siguranță cu caracter provizoriu;
- c) efectuează procedura audierii anticipate.

**45. Organele de cercetare penală:**

- a) trimit de îndată cauza procurorului, în cazul în care constată că nu sunt competente să efectueze urmărirea penală;
- b) nu sunt obligate, în nicio situație, să efectueze acte de urmărire penală dacă acestea privesc o cauză care nu este de competența lor;
- c) în cuprinsul aceleiași localități, efectuează toate actele de urmărire, chiar dacă unele dintre acestea trebuie îndeplinite în afara razei lor teritoriale.

**3.5. Incompatibilitatea****46. Se va reține existența unui caz de incompatibilitate a grefierului, în cazul în care:**

- a) este martor într-o cauză similară;
- b) este rudă și afin, până la gradul al IV-lea inclusiv, cu una dintre părțile din altă cauză aflată pe rolul aceleiași instanțe;
- c) a fost avocat al suspectului, chiar și în altă cauză.

**47. Judecătorul este incompatibil:**

- a) dacă a fost rudă sau afin, până la gradul al IV-lea inclusiv, cu una dintre părți sau cu un subiect procesual principal;
- b) dacă există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată;
- c) dacă a fost tutore sau curator al unei părți și al unui subiect procesual principal.

**48. Judecătorul care:**

- a) a participat la judecarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale extraordinară de atac sau la rejudecarea cauzei după desființarea sau casarea hotărârii;

b) a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimitere în judecată poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond și în căile de atac;

c) s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea contestației.

#### **49. Judecătorul:**

a) care s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea acesteia;

b) nu este incompatibil dacă a fost martor în cauză;

c) de drepturi și libertăți recuzat se pronunță asupra măsurilor preventive.

#### **50. Declarația de abținere:**

a) se face de îndată ce persoana obligată la aceasta a luat cunoștință de existența cazului de incompatibilitate;

b) se face în termen de 3 zile de la data la care persoana obligată la aceasta a luat cunoștință de existența cazului de incompatibilitate;

c) a grefierului se soluționează de completul de judecată de la instanța ierarhic superioară.

### **3.6. Subiecții procesuali principali și drepturile acestora**

#### **51. Suspectul:**

a) are drepturile prevăzute de lege pentru inculpat, dacă legea nu prevede altfel;

b) este persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală în procesul penal;

c) poate cere continuarea procesului penal, în caz de retragere a plângerii prealabile.

#### **52. În cursul procesului penal, suspectul are următoarele drepturi:**

a) dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii;

b) dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu, în toate cazurile;

c) dreptul de a fi informat cu privire la drepturile sale.

#### **53. În cadrul procesului penal, persoana vătămată are următoarele drepturi:**

a) dreptul de a avea un avocat ales;

b) dreptul de a adresa întrebări inculpatului, procurorului și celorlalte părți din proces;

c) dreptul de a apela la un mediator, în cazurile prevăzute de lege.

### **3.7. Inculpatul și drepturile acestuia**

#### **54. Inculpatul este:**

a) persoana împotriva căreia s-a pus în mișcare acțiunea penală;

b) persoana care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal;

c) persoana cu privire la care, din probele existente în cauză, rezultă că a săvârșit o infracțiune.

#### **55. În cursul procesului penal, inculpatul are următoarele drepturi:**

a) de a formula cereri ce țin de soluționarea numai a laturii penale a cauzei;

b) de a nu da nicio declarație, atrăgându-i-se atenția că, dacă refuză să dea declarații, nu va suferi nicio consecință defavorabilă;

c) de a beneficia în mod gratuit de un interpret, chiar dacă înțelege limba română și poate comunica în această limbă.

**56. În cursul procesului penal, inculpatul are următoarele drepturi:**

- a) dreptul de a adresa întrebări procurorului;
- b) dreptul de a formula orice alte cereri ce țin doar de soluționarea altor cauze;
- c) în cazurile de asistență obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu, dacă nu are un avocat ales.

**57. Inculpatul:**

- a) nu are dreptul, în cursul procesului penal, de a formula cereri ce țin de soluționarea laturii civile a cauzei;
- b) nu are dreptul, în cursul procesului penal, de a ridica excepții;
- c) are dreptul de a apela la un mediator, în cazurile permise de lege.

**3.8. Partea civilă și drepturile acesteia****58. Partea civilă:**

- a) are obligația legală sau convențională de a repara, în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- b) este persoana care a suferit o vătămare prin infracțiune, neavând posibilitatea să participe în calitate de persoană vătămată în aceeași cauză;
- c) este persoana vătămată care exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal.

**59. Au calitate de parte civilă:**

- a) doar succesorii persoanei prejudiciate, dacă exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal;
- b) și succesorii persoanei prejudiciate, dacă exercită acțiunea civilă în cadrul procesului penal;
- c) și succesorii persoanei prejudiciate, dacă exercită acțiunea penală în cadrul procesului civil.

**3.9. Partea responsabilă civilmente și drepturile acesteia****60. Se numește „parte responsabilă civilmente”:**

- a) persoana care, potrivit legii, are obligația atât legală, cât și convențională de a repara în întregime, singură și în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- b) persoana care, potrivit legii penale, are obligația legală sau convențională de a repara, în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune;
- c) persoana care, potrivit legii civile, are obligația legală sau convențională de a repara, în întregime sau în parte, singură sau în solidar, prejudiciul cauzat prin infracțiune.

**61. Drepturile părții responsabile civilmente:**

- a) se exercită în limitele și în scopul soluționării acțiunii civile;
- b) nu privesc ridicarea de excepții;
- c) privesc și dreptul de a fi informată, din oficiu, într-un termen rezonabil, cu privire la stadiul urmăririi penale.

### 3.10. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea

#### 62. Avocatul:

- a) unei părți sau al unui subiect procesual principal poate fi o altă parte;
- b) asistă sau reprezintă, în procesul penal, părțile ori subiecții procesuali principali, în condițiile legii;
- c) poate reprezenta sau asista în aceeași cauză părți sau subiecți procesuali principali cu interese contrare.

#### 63. Nu poate fi avocat al unei părți:

- a) martorul citat în cauză;
- b) cel care a participat în altă cauză în calitate de judecător sau procuror;
- c) soțul expertului care a efectuat expertiza într-un alt dosar.

#### 64. Avocatul:

- a) nu poate reprezenta părți cu interese contrare, în cadrul aceluiași proces;
- b) din oficiu nu este obligat să se prezinte ori de câte ori este solicitat de organul judiciar;
- c) inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală, chiar și în situația în care se utilizează metodele speciale de supraveghere ori cercetare.

#### 65. Asistența juridică:

- a) este asigurată atunci când cel puțin unul dintre avocați este prezent, în cazul în care inculpatul este asistat de mai mulți avocați;
- b) presupune că persoana reținută sau arestată are dreptul să ia contact cu avocatul, convorbirea dintre ei putând fi interceptată sau înregistrată;
- c) a suspectului este obligatorie în toate cazurile.

#### 66. Asistența juridică:

- a) este obligatorie, în cazul în care suspectul sau inculpatul este internat într-un centru educativ;
- b) este facultativă, în cursul procedurii de cameră preliminară, în cauzele în care legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață sau pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani;
- c) este obligatorie la soluționarea cererii de preschimbare a termenului de judecată, formulată de inculpat.

#### 67. Asistența juridică:

- a) este obligatorie când suspectul sau inculpatul este minor, când este reținut sau arestat, chiar în altă cauză;
- b) nu este obligatorie când față de suspectul minor a fost dispusă măsura de siguranță a internării medicale;
- c) este obligatorie chiar și în cazul în care organul judiciar apreciază că suspectul ori inculpatul și-ar putea face singur apărarea.

#### 68. Este obligatorie asistența juridică:

- a) a inculpatului arestat preventiv în altă cauză, în cursul procedurii de cameră preliminară, dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea ce face obiectul judecății este închisoarea de cel mult 5 ani;